

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2566

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Komplikationer med kassalagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av kassalagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En ny kassalag infördes den 1 januari 2010 i Sverige som ställer krav på kassaregister i alla butiker som hanterar kontantförsäljning, där också kortköp räknas som kontanter, och som säljer för mer än fyra prisbasbelopp per år. Undantagna från kraven på kassaregister idag är automathandel, skattebefriad verksamhet och handel på tillfälliga försäljningsställen.

Kraven på kassasystem kan delas in i två delar, generella krav på funktioner i programmet och krav på certifierad kontrollenhet. Kostnaden för inköp av en certifierad kontrollenhet ligger i storleksordningen 10 000 kronor och uppåt. Bland de generella kraven handlar det om standardrapporter, logglistor och att vissa funktioner som att till exempel radera transaktioner ska vara omöjliga. Dessutom ska kvitto alltid erbjudas till kunden. Ett krypterat transaktionsnummer för varje påbörjat kvitto ska sparas i loggfiler. Kvitto måste innehålla namn på såld artikel i klartext. Detta betyder att kassan måste ha ett artikelregister, och det går inte längre att sälja på varugrupp.

Skatteverket har efterhand skärpt tolkningen av lagen och numera krävs att alla händelser i kassan ska loggas. Inte bara själva försäljningen, utan också logglistorna ska bland annat även visa när och hur en artikel ändrats, vilka statistiklistor som användarna tittat på.

Genom att många kunder vid kontantköp eller kortköp inte efterfrågar vare sig papperskvitto eller digitalt kvitto, så finns en risk att detta i sig leder till skattefusk och snedvriden konkurrens. Ärliga näringsidkare hamnar i underläge mot oärliga, då de senare till skillnad från de förra i fall där kunden inte efterfrågar ett kvitto frestas välja att inte bokföra köpet enligt lagens krav, vilket leder till en svart sektor trots kassalagens goda intentioner att önska motverka detta.

Därtill bör påtalas att för verksamhet som sker utomhus, som till exempel torg- och marknadshandel, finns idag ingen garanti för att någon certifierad kontrollenhet kan klara de ofta dåliga väderförhållanden som inte sällan råder i vårt land. Kravet på certifierad kontrollenhet fungerar alltså inte alltid för sitt tänkta syfte av lagstiftaren av brist på teknisk lösning idag, men det är näringsidkarna som riskerar kriminaliseras med den nya kassalagens krav på innehav av teknik som inte finns för att möta verklighetens krav.

Vi ansåg därför i en likalydande motion förra året att det vore angeläget med en översyn över hur den nya kassalagen fallit ut för näringsverksamhet inom kontanthandeln. Utskottet yrkade emellertid avslag på motionen med motivationen att det inte fanns anledning för torg- och marknadshandeln att omfattas av ett generellt undantag, och att Skatteverket fått utökade möjligheter att i ett enskilt fall besluta om undantag som gäller kassaregister.

Denna avslagsmotivation förefaller oss främmande. Inte minst mot bakgrund av att de tekniska lösningarna för att garantera att en certifierad kontrollenhet fungerar i praktiken ännu inte finns. Men det förefaller oss dessutom förvånande att utskottet anser att en lag är bra bara för att fler undantag i enskilda fall nu tillåts. Vore inte just detta en anledning att se över kassalagens allmänna funktion, snarare än att utöka antalet undantag vilket riskerar skapa ytterligare orättvisa och rättsosäkerhet bland berörda näringsidkare? Vi vill därför att riksdagen med bifall till motionen ger regeringen detta tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Jan R Andersson (M)

Åsa Coenraads (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)